

PORÓWNANIE PRE-TESTU I POST-TESTU PIERWSZEJ EDYCJI PROGRAMU

ODKRYCIA MALWINY I FELIKSA – PROGRAMU WSPIERANIA ROZWOJU PSYCHOSPOŁECZNEGO DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM

Niniejszy dokument został stworzony w celu ewaluacji po-pilotażowej edycji programu „Odkrycia Malwiny i Feliksa” prowadzonej na terenie gminy Gdynia po przeprowadzeniu pilotażu, jego ewaluacji oraz aktualizacji podręcznika programu.

Ewaluacja po-pilotażowa programu opiera się na porównaniu wypełnianych przez nauczycieli- realizatorów pre-testów ewaluacyjnych wypełnianych na samym początku spotkania wstępnego z post-testami wypełnianymi po skończonej realizacji programu. Pozwoliło to na ocenę programu z perspektywy nauczycieli. Jako, że badaniu nie podlegały bezpośrednio dzieci, całość opiera się na nauczycielskich obserwacjach.

W ramach obu testów, główną częścią pomiaru są twierdzenia ze skalą, na której nauczyciele wskazują w jakim stopniu zgadzają się z danymi stwierdzeniami (1- bardzo się nie zgadzam, 10 – bardzo się zgadzam). Stwierdzenia zostały tak opracowane, by móc ocenić z perspektywy nauczycieli-realizatorów umiejętności, wiedzę oraz postawy ich podopiecznych.

PRE-TEST – n = 38 | POST-TEST – n = 28

I. OCENA UMIEJĘTNOŚCI, WIEDZY I POSTAW W PERCEPCJI NAUCZYCIELI

Poniższa tabela prezentuje wyniki – średnią - poszczególnych elementów (itemów badania), a w dalszej części także ocenę poszczególnych kategorii (umiejętności, wiedzy, postaw uczniów / dzieci) w percepcji nauczycieli.

Lp.	Element badania	Średnia pre-test (1-10)	Średnia post-test (1-10)	Spadek / Wzrost
1.	Moi uczniowie potrafią nazywać emocje, które odczuwają.	6,21	8,07	↑ 1,86
2.	Moi uczniowie mówią o tym, gdy odczuwają złość.	5,47	8,11	↑ 2,64
3.	Moi uczniowie potrafią jasno wyznaczać granice w relacji z innymi.	4,82	7,5	↑ 2,68
4.	Moi uczniowie potrafią prosić o pomoc, gdy jest im potrzebna.	7,11	8,57	↑ 1,46
5.	Moi uczniowie potrafią doceniać swoje osiągnięcia.	6,34	8,46	↑ 2,12
6.	Moi uczniowie wiedzą czym jest zazdrość.	4,84	8,32	↑ 3,48
7.	Moi uczniowie wiedzą, czym jest współpraca.	6,63	8,82	↑ 2,19

8.	Moi uczniowie wiedzą czym jest tęsknota.	6,97	9,14	↑ 2,17
9.	Moi uczniowie wykazują szacunek w relacjach z innymi.	5,76	7,96	↑ 2,2
10.	Moi uczniowie wykazują się ciekawością świata.	8,24	9,11	↑ 0,87
11.	Moi uczniowie wykazują się otwartością na inne osoby.	6,84	8,54	↑ 1,7

Wyniki z podziałem na kategorię umiejętności, wiedzy i postaw.

Kategoria	Średnia pre-test (1-10)	Średnia post-test (1-10)	Spadek / Wzrost
Umiejętności (elementy 1-5)	5,99	8,14	↑ 2,15
Wiedza (elementy 6-8)	6,15	8,76	↑ 2,61
Postawy (elementy 9-11)	6,95	8,54	↑ 1,59

II. NAUCZYCIELSKA OCENA WŁASNYCH UMIEJĘTNOŚCI

Biorąc pod uwagę, że realizując program nauczyciele poznają nowe umiejętności, materiały, techniki pracy i narzędzia, ewaluacja zbadała zmiany w kompetencjach samych nauczycieli. Zostało to uwzględnione jako część badania (także w ramach stwierdzeń ze skalą). W przypadku nauczycieli nie badano wiedzy ani postaw, a umiejętności.

nr porz.	Element badania	Średnia pre-test (1-10)	Średnia post-test (1-10)	Spadek / Wzrost
1.	Potrafię dobrze wyjaśnić uczniom znaczenie takich pojęć jak zazdrość, współpraca, tęsknota.	7,89	9,07	↑ 1,18
2.	Potrafię rozmawiać z uczniami na temat uczuć i emocji.	8,55	9,32	↑ 0,77
3.	Potrafię dostrzegać emocje towarzyszące moim podopiecznym.	8,32	9,32	↑ 1,00
4.	Potrafię budować w uczniach przekonanie, że mogą zwrócić się do mnie ze swoimi problemami.	8,68	9,29	↑ 0,61
5.	Potrafię wspierać uczniów w budowaniu relacji opartych o wzajemny szacunek.	8,29	9,14	↑ 0,85
6.	Potrafię rozwijać w uczniach ciekawość świata.	8,5	9,18	↑ 0,68

7.	Potrafię budować w uczniach otwartość na inne osoby.	8,21	9,04	↑ 0,83
----	--	------	------	-----------

Ocena własnych umiejętności nauczycieli:

Kategoria	Średnia pre-test (1-10)	Średnia post-test (1-10)	Spadek / Wzrost
Umiejętności (elementy 1-7)	8,35	9,19	↑ 0,84

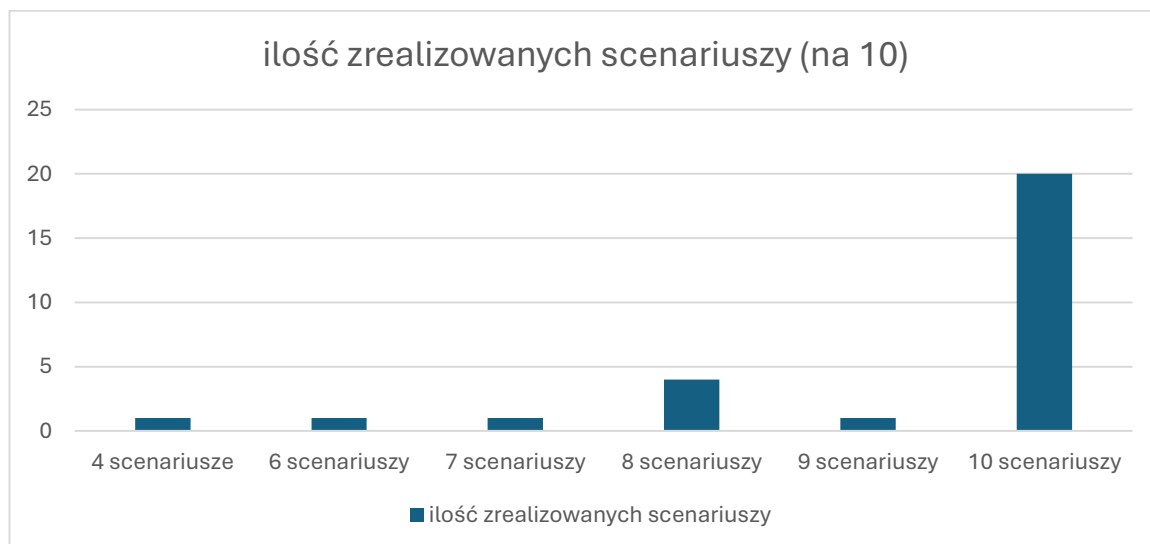
III. OCENA PROGRAMU / JEGO SKŁADOWYCH PRZEZ NAUCZYCIELI ORAZ DODATKOWE INFORMACJE

W ramach post-testu, nauczyciele poproszeni zostali o dodatkowe informacje dot. realizacji programu „Odkrycia Malwiny i Feliksa”. Poniższa część ewaluacji służy prezentacji tych wyników.

Przedmiot oceny	Średnia (1-10)
Ogólna jakość programu	9,57
Jakość merytoryczna programu	9,54
Jakość materiałów (podręcznik, ilustracje, nagrania)	9,68

Ocena szansy na polecenie programu innym specjalistom wynosi: 9,57 / 10

Liczba zrealizowanych zajęć / scenariuszy na realizatora:

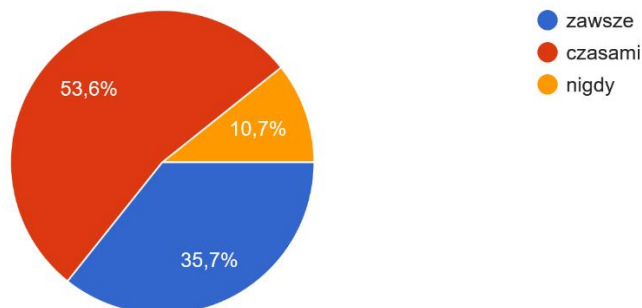

Dodatkowe informacje od realizatorów:

W ramach post-testu zbierane były także dodatkowe informacje, dzięki którym możliwe jest lepsze poznanie procesu realizacji programu. Jednym z dodatkowym pytań było o korzystanie z nagrań audio z opowieściami.

Czy korzystał(a) Pan / Pani z nagrań audio z opowieściami?

28 odpowiedzi

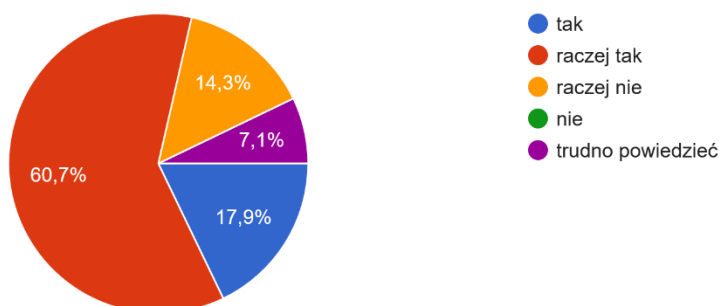

Zgodnie z informacją zwrotną, tylko 10,7% osób (tj. 3 realizatorów/-ek) zdecydowało się nigdy nie używać nagrań z opowieściami, 35,7% (tj. 10 realizatorów/-ek) korzystało z nich zawsze, a 53,6% (tj. 15 realizatorów/-ek) zdecydowało się na łączenie form – czasami używali nagrań audio, by kolejnym razem czytać je dzieciom własnym głosem.

Drugim zjawiskiem badanym w ramach post-testu były obserwacje nauczycieli odnośnie do tego, czy dzieci częściej odwoływały się do uczuć, emocji, stanów, doświadczeń omawianych w ramach programu.

Czy po omówieniu wybranych uczuć i emocji w ramach zajęć uczniowie częściej o nich mówili bądź odwoływali się do nich po zajęciach?

28 odpowiedzi

Pozytywnie na to pytanie odpowiedziało, aż ponad ¾ respondentów - 78,6% (tj. 22 respondentów – 5 odpowiedziało „tak”, 17 odpowiedziało „raczej tak”). Odpowiedź „raczej nie” wybrały tylko 4 osoby; „trudno powiedzieć” 2 osoby; żadna natomiast nie wybrała odpowiedzi „nie”. Można więc stwierdzić, że o ile jest to kwestia trudna do oceny, to wydaje się, że w percepcji specjalistów/-ek dzieci wydawały się więcej mówić o poznanych zagadnieniach.

Na samym końcu post-testu znajdowała się opcja pozostawienia innych, dodatkowych informacji z realizacji programu – np. na nietypowe wydarzenia, wolne wnioski.

Pojawiły się tam różne informacje, na które także warto zwrócić uwagę:

- niektórzy nauczyciele zaznaczali, że dzieci słuchały historii z zaciekawieniem; niektórzy wskazali, że dzieci czekały na dzień tygodnia, w który program był realizowany, tym samym zaznaczając, że postrzegają to jako dowód na zaciekawienie wynikające z programu;
- niektórzy nauczyciele wskazywali, że część dzieci słuchało historii także w domu / w podróżach;
- niektórzy nauczyciele wskazali, że spotkania były okazją do pojawienia się indywidualnych doświadczeń dzieci oraz werbalizacji ich (śmierć bliskiej osoby – przy okazji tematu tęsknoty; pożegnania z poprzednim przedszkolem, gdy dziecko zmieniało miejsce zamieszkania);
- jedna z realizatorek podzieliła się spostrzeżeniem, że jej podopieczni odpowiadając na pytania skupiały się na swoim najbliższym otoczeniu – większość odpowiedzi na pytania o uczucia, doświadczenia oscylowała wokół członków rodziny;
- ta sama realizatorka zauważyła też, że jej podopieczni najbardziej skupiały się podczas wydarzeń, które uwzględniały wydarzenia takie jak – poszukiwania figurki łasicy, nurkowanie, ratowanie gniazda ptaków – chociaż trudniejsze było powiązanie tych wydarzeń z konkretnymi doświadczeniami;
- pojawiła się sugestia, że ilustracje poza podręcznikiem mogłyby też znajdować się gdzieś do pobrania;
- pojawiło się także zgłoszenie, że program mógłby być kontynuowany – że taka możliwość bardzo ucieszyłaby dzieci;
- duża część pozostałych uwag skupia się na chwaleń programu lub informacji o braku dodatkowych uwag.

KONKLUZJA:

Z całą pewnością można stwierdzić, że cele programu w interakcji z dziećmi i nauczycielami zostały osiągnięte. W ramach wszystkich badanych pre- i post-testem itemów pojawiły się zmiany na korzyść- dzieci, w percepcji nauczycieli, skorzystały z programu, a zarówno ich umiejętności, jak i wiedza oraz postawy uległy poprawie. O ile może mieć to oczywiście związek, także z innymi zajęciami, dorastaniem dzieci, to biorąc pod uwagę dodatkowe informacje (takie jak fakt, że dzieci częściej rozmawiały o podejmowanych tematach poza samymi zajęciami organizowanymi w ramach programu) wskazują, że „Odkrycia Malwiny i Feliksa” miały w zmianie swój udział.

Według zebranych danych, największa zmiana dotyczy wiedzy dzieci – tutaj największą zmianą jest zmiana w zakresie zazdrości (w całym badaniu to właśnie w przypadku tego itemu zmiana jest największa – aż o prawie 3,5). Jeśli chodzi o obszary zmian – wiedza, umiejętności, postawy – najwięcej dostrzeganych zmian jest w obszarze wiedzy. Na drugim miejscu znajdują się umiejętności, a na ostatnim postawy – warto jednak zaznaczyć, że w przypadku postaw (np. ciekawość świata) już w pre-teście oceny były na wysokim poziomie, co oznacza, że możliwy obszar zmiany jest nieco mniejszy, niż w przypadku pozostałych obszarów.

Ważną zmianą jest także ta dotycząca samych realizatorów – w ramach pre-testu i post-testu nauczyciele oceniali również swoje umiejętności dotyczące prowadzenia zajęć zorientowanych na zdrowie, tematykę uczuć, emocji, doświadczeń. Już na wstępie oceniali swoje umiejętności wysoko, ale po realizacji programu wszystkie oceny także wzrosły. Chociaż zmiany nie są tak duże jak w przypadku dzieci, to wciąż zmiany w ocenie w post-teście sugerują wzrost umiejętności. Może to sugerować, że o ile program „Odkrycia Malwiny i Feliksa” głównie wspiera umiejętności, wiedzę i postawy dzieci, to zmianie uległy także same osoby realizujące program, zdobywając doświadczenie w obszarze pracy z tematami dotyczącymi zdrowia, profilaktyki czy umiejętności psychospołecznych.

W obliczu wszystkich zebranych informacji, nie ulega wątpliwości, że program „Odkrycia Malwiny i Feliksa – program wspierania rozwoju psychospołecznego dzieci w wieku przedszkolnym” został oceniony przez nauczycieli bardzo wysoko. Ich obserwacje tworzą obraz programu bardzo dobrze przygotowanego – tak i merytorycznie, jak i technicznie. Oznacza to, że jego realizacja może być sugerowana i zalecana przedszkolom

na terenie miasta, a także – biorąc pod uwagę tematykę – sugerowana do realizacji także w ramach szkolnych i przedszkolnych programów profilaktycznych skierowanych do 5-7 latków.

Opracowanie raportu:

dr Piotr Prósiniowski

Korekta:

mgr Agata Szpuła